

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

7DE ARG.

DEN 4 MARS 1906.

N° 23

OBS. Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes. **OBS.**

INNEHÅLL: Carl Lagerberg. — Göteborgs museum. — Vårdinnorna vid lifgardets till häst tea-room. — En villabyggare. — Tronskiftet i Frankrike. — Vid Heinrich Heines graf. — Konung Oscar i Berlin. — Svenskt sändebud. — Det högre armébefälet. — 75-årsjubileum. — Stockholms fasta försvar. — Märklig kyrkobyggnad. — Veckans porträttgalleri. — Bilder från skilda delar af landet.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1906

HVAR 8 DAG.

Foto. Jonason. Gbg.

CARL LAGERBERG.
INTENDENT FÖR GÖTEBORGS MUSEUM.

Xikohé: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sklm—Gbg

GÖTEBORGS MUSEUM.

REPRODUKTIONER EFTER FOTOGRAFIER AF HOFFOTOGR. ARON JONASON O. FOTOGR. AXEL HARTMAN, GÖTEBORG.

I dessa dagar, då i Göteborg ett svenskt museimöte af hållits och därvid fattats beslut om bildandet af en svensk museiförening, bör det vara af intresse, att i största korthet få kännedom om Göteborgs museum och dess utvecklingshistoria.

Museets stiftande sträcker sig icke längre tillbaka i tiden än till 1861, då det tillkom väsentligen på initiativ af redaktör S. A. Hedlund och landshöfding O. I. Fähræus. Stommen bildades då af naturhistoriska museets samlingar och snart därefter af Konstföreningens tafvelgalleri. Det hus, som blef museets hem hade ursprungligen rests år 1750 af Ostindiska kompaniet och här, där en gång i världen varor från fjärran länder staplats upp, blef i stället samlingsplatsen för skiftande alster af den andliga kulturen. Men ännu kunde museet ej på långt när disponera öfver hela byggnaden och det begynner en tid då trångboddheten blir allt mera öfverhängande, medan frågan om en utvidgning försvarades af den omständigheten att huset hade tvänne herrar, staden och kronan. För att hjälpa muséet i dess bostadsbekymmer anhöll grosshandlar J. W. Wilsson att få öfverlämna en summa om 100,000 kronor i och för uppbyggandet af en tvärbyggnad å museets tomt mot Köpmansgatan, där då

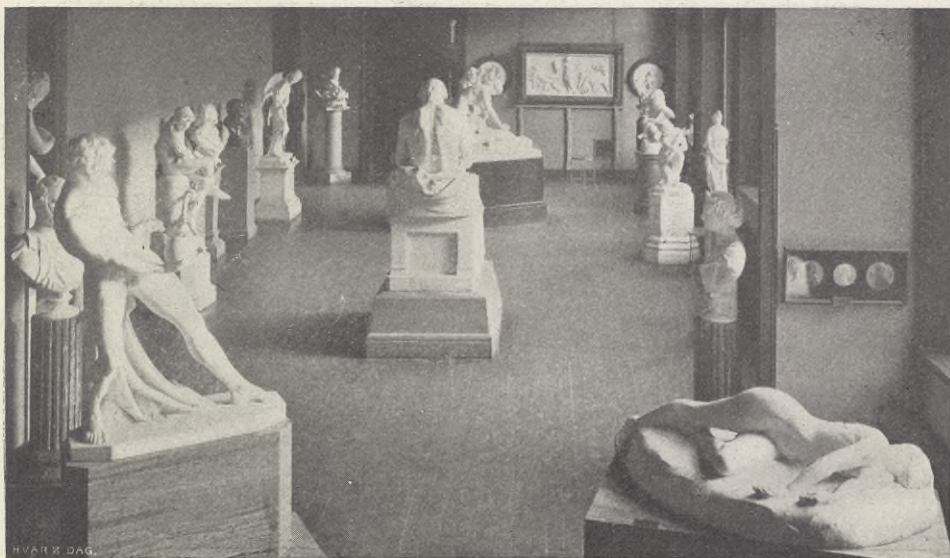

GÖTEBORGS MUSEUM.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

blott ett plank befann sig. Det var år 1887. Emellertid var saken till följd af en del omständigheter rätt invecklad och drog ut på tiden. Det lyckades dock slutligen att utlösa kronans andel med hjälp af ur Renströmska fonden gifna 266,000 kr. — Kungl. Telegrafverket var inhytt i byggnaden — och staden blef genom ett bytesaftal af år 1891 ägare äfven af denna del. Nybyggnadsarbetet för museets ändamål och räkning var färdigt 1891. Men nu gällde det en grundlig ombyggnad för att på ett värdigt sätt restaurera den gamla byggnaden, skydda samlingarna mot eldfara och i öfrigt inreda den till ett verkligt museum. Ty den beredning som tog frågan om hand, kom snart till det resultatet, att en fullständig ny byggnad skulle kräva

kostnader omöjliga att täcka. Efter ett flerårigt öfvervägande af olika förslag och efter stadsfullmäktiges granskning lyckades slutligen en kommitté af fackmän — bl. a. fil. doktor G. Upmark och kammarherre Carl Lagerberg — att uppgöra ett förslag, som kunde samla de olika meningarna. Ritningarna utfördes därefter af arkitekterna Hedlund och Rasmussen och i oktober 1893 godkändes kommitterades förslag. Stadsbiblioteket, som

GÖTEBORGS MUSEUM: Del af Marmorskulptursamlingen.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

GÖTEBORGS MUSEUM: Del af Fürstenbergiska Samlingarne.

äfvén det varit inrymt i museihuset, fick flytta till annan lokal. Den 20 juni 1896 firades invigningen af Göteborgs museum, och till äminnelse häraf utfärdades en festskrift redigerad af kammarherre Lagerberg.

Samlingarne hade då fått sin plats så som de ännu i dag med vissa ändringar hafva och för en längre tid framåt hade Göteborgs museum fått sin prägel.

De olika afdelningarna äro då följande:

Zoologiska afdelningen.

Botaniska afdelningen.

Historiska afdelningen med myntkabinettet.

Konstafdelningen.

Konstindustriella och etnografiska afdelningen.

Mineralogiska afdelningen.

Efter denna stora reglering trädde också en rad instruktioner och stadgar i kraft och museet har under sina olika intendenters blifvit ett välordnad ämbetsvärk.

Den väsentligaste förändringen skedde under vintern 1902—03, då en partiell ombyggnad måste företagas i och för omflyttandet af en del samlingar för att bereda rum för det stora *Fürstenbergiska galleriet*, som genom donation tillfallit museet, ett arbete, som stod under kammarherre Lagerbergs öfverinseende. Slutligen förvärfvades år 1905 den stora Nilssonska samlingen till museet och sedan utgallring ägt rum införlifvades densamma med den kulturhistoriska afdelningen.

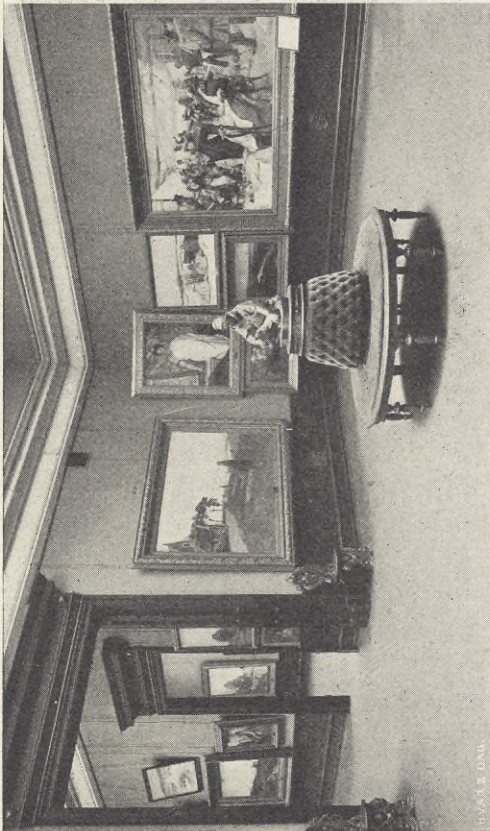
*

Sålunda te sig i korthet de yttre dragen af museets historia. Om vi då skola nämna de personer som varit mest verksamma i och för museets snabba och lyckliga utveckling, måste först nämnas ett redan

flera gånger citeradt namn, nämligen kammarherre *Carl Lagerberg*. Herr Lagerberg kom till museet år 1886, förestod det af kammarherre Magnus Lagerberg grundlagda myntkabinettet från år 1887 och den historiska afdelningen — som handhafts från 1865 af artisten Gustaf Brusewitz — från år 1891 samt var tillförordnad ombudsman under ett par år, tills han år 1889 förordnades att vara ordinarie ombudsman, d. v. s. utöfva högsta ledningen af hela museet näst efter dess styrelse. Sitt ämbete har hr Lagerberg skött med stor omsorg och synnerlig framgång, i det han oförtrutet arbetat på att utvidga och förbättra samlingarna och aldrig lämnat något tillfälle oförsökt i detta syfte. Så var det till stor del genom hans energiska initiativ, som de Nilssonska samlingarna slutligen räddades åt museet. Och det är också han, som ledt deras ordnande och föremålens mödosamma restaurering. Hr Lagerberg förtjänar vidare sin särskilda berömmelse för den administrativa ordning som utmärker Göteborgs museum. I öfrigt har han vidtagit flera viktiga åtgärder för att sprida kunskapen om museets skatter till vidare kretsar, hvarom mera sedan. Vid sin sida har han haft amanuensen hr S. Weinberg.

Den zoologiska afdelningen skapades af doktor *A. Malm*. Efter honom sköttes den från 1882 till 1903 af fil. doktor *A. Stuxberg*, under år 1904 af fil. doktor, numera professor *Lönnberg* och slutligen är docenten, fil. doktor *L. A. Jägerskiöld* nu intendent såväl för den zoologiska som den botaniska afdelningen. Intendent för konstafdelningen har till förra årets slut varit artisten *B. Lindholm* från 1878. Etnografiska afdelningen förestås sedan år 1892 af fil. doktor *A. U. Bååth* och mineralogiska afdelningen från år 1894 af lektorn, fil. doktor *Eichstädt*. Konserverator är herr H. Skoog.

Men det glädjande är att museet ej blott blifvit en dekoration, öfver hvilket göteborgarne yfvas, utan att det dagligen besökes och studeras af olika folk-lager. Efter ombyggningen äro museets samtliga lokaler dagligen tillgängliga för allmänheten, och för nånvarande besökas museet hvarje dag — med undantag af måndagarna, då museet hålles stängd i och

GÖTEBORGS MUSEUM: Interiör från tavvelsamlingarne.

för rengöring — af tvänne klasser från folkskolor för att icke tala om de talrika klasser från privata läroverk, som under ledning af sina lärare och lärarinnor studera olika interiörer och samlingar. Från och med förra hösten har herr Lagerberg själf börjat leda föreläsningar och förevisningar för Arbetareinstitutets publik, då han särskildt syftar till folkskollärare m. fl. som härigenom skola bli mera kompetenta att vägleda ungdomen och fästa deras uppmärksamhet på det mest betydelsefulla. Dessa föreläsningar ha ägt rum om söndagarna från half 10 till gudstjänstens början, och har omfattats med största intresse, då i regel ej mindre än ett 60-tal infunnit sig, hvilket nästan är mer än maximum för att vara en åhörarekrets i en museisal. Härunder ha mynt-, vapen- och medeltids-samlingar visats och i detta nu studeras de kulturhistoriska samlingarnas bostadsinteriörer etc.

Det ligger i öppen dag att på detta sätt museet blir en lefvande makt i samhället, då så många här i den mest åskådliga form lära känna sambandet mellan vår modärna kultur och för länge sedan svunna tiders lif. Intendenten, dr Jägerskiöld har äfven begynt med olika föreläsningar och det är meningen att i en snar framtid äfven öfriga samlingar under respektive intendenters ledning skola på liknande sätt genomgås, hvartill må nämnas, det då konsthistorien, inom en snar framtid nog blir ett särskildt examensämne, konstsamlingen kommer att rent vetenskapligt demonstreras för studerande.

Under söndagarna har museet eljes besökts af i genomsnitt 2,000 personer. Under år 1905 visar statistiken en totalsiffra af 109,059, hvilket är en ökning af 6,500 mot år 1904, i trots af att en del af de historiska och etnografiska samlingarna under ett par månader måst stängas. Både den zoologiska och den botaniska afdelningen äro rikligt företrädda med exemplar ur sina olika världar. Man fäster sig särskildt vid de stora samlingarna af skandinaviska och utländska fåglar, hvalsamlingen, där det bekanta stora preparatet, den s. k. Malmska hvalen är ett af de största i världen, vidare fisksamlingen, särskildt representativ för västkusten — och det är planerat att ytterligare utvidga denna, hvarvid intendenten doktor Jägerskiöld kommer att begagna modärna museitekniska finesser för framställandet af hafsdjurspreparater. Under senare tid har däggdjursamlingen ökat med flera sällsynta exemplar, såsom en grupp Gaur, tjur och ko. Men nuvarande intendenten har begynt med en fullständigt systematisk omordning af samlingarne, hvarvid den biologiska metoden till stor del kommer att användas.

Den historiska samlingen har, såsom herr Lagerberg framhåller i sin berättelse om Anders Nilssons efterlämnade samlingar, först genom detta stora förvärf blifvit en systematisk enhet, och det har varit möjligt att ordna det hela efter kulturhistoriska principer. För att framställa interiörer från olika tidsskiften ha sex större och mindre salar i museihusets mellanvåning inredts. Och man kan nu från ett rum i 1500-talets stil komma in i en större sal, där man får se, hur våra förfäder bodde under 1600-talet inpå 1700-talet. Ett annat rum talar i sina luftiga färger och sin graciösa stil om att vi äro omgifna af rococos luft och motiven till dekoreringen hästades äro tagna från ett rum å gården Klareberg å Hisingen. En del tapeter och kakelugnar i en annan interiör äro rester från ett Göteborgshem i början af 1800-talet.

Emellertid, den samling som utan tvifvel är den populäraste och mest berömda af alla, det är konstsamlingen och detta sitt stora rykte har den i hög grad att tacka det Fürstenbergska galleriet för, som ju nyligen införlifvats med dess öfriga konstverk.

GÖTEBORGS MUSEUM: Interiör från Nilssonska Samlingarne. I midten en bild från arbetet med samlingarnes ordnande af kammarherre C. Lagerberg och amanuensen S. Weinberg.

Man må hysa hvilken åsikt som helst om det berättigade i att så snart verkställa omflyttningen som fallet blef, så har galleriets nya belägenhet i alla fall blifvit så fördelaktigt som möjligt och all tänkbar pietet offrats på att stämningen på museet måtte närma sig den högtidskänsla man erfor vid att gå omkring i de rum, som ordnats af den store mecenaten själf. Nu har Göteborgs museum blifvit detypperstai Norden för ny skandinavisk och särskilt naturligtvis för svensk konst. Det kan inte nog betonas detta, att

GÖTEBORGS MUSEUM: Kyrksalen.

det är genom enskild kraft och offervillighet som ett öfvervägande merkantilt samhälle skapat sig en dylik ögonsten. Kanske att i en framtid ett galleri i Stockholm, till hvilket nu grunden lägges kommer att göra Göteborgs museum rangen stridig, men också detta blir ett verk af en enskild man.

Hvilken rik stämning skänker ej en vandring däruppe mellan taflor och skulpturer, helst om man råkar bli ensam där en sommardag, då allt är ljusst och tyst och lifvet ute i staden är dämpadt.

Det ger en känsla af att stå inför konsten själf, som hög och skön långsamt skrider fram från vägg till vägg, från tafla till tafla. Och man känner med alla de konstnärsviljor, som här ha kämpat för att få ut sitt innersta lif i färg och form, man ser dem för sig, hur de ha vandrat öfver blommande ängar och stigit öfver vilda hedar för att plötsligt stanna och gripas af ett träd som skälde uteder hela sin kropp för vinden eller af en himmel, som steg upp i starka, lysande färger öfver en strimma skog, bildande en färgsymfoni, som fullkomligt värkte sig in i själen. Det är en skara drömmar och syner, som lefva omkring oss där och liksom tala till oss med skiftande tonfall i dur och moll.

Och det som innerst griper oss det är, att här ha äntligen svenska konstnärer samlat sig i kärlek och arbete för att gifva oss den svenska naturen och ej längre interiörer från tyska landt gårdar eller brunbrända italienska bondflickor mot en stereotyp blå himmel. Det är en nationell samling om något är det, som våra konstnärer och främst de som hissats Konstnärsförbundets fana här utfört, innan folket som helhet ännu drömde om att ruska upp sig ur sömnen. Och i den meningen äfven har konsten gått i spetsen. Och icke minst ligger betydelsen af denna samling på Göteborgs museum i den omständigheten, att den kan och skall väcka de tusentals åskådarna till att med nya och förnygrade ögon se ut öfver sitt eget land och ständigt upptäcka nya skönheter där för att länka sinnet allt fastare vid hemjorden. Det är kanske konstens högsta uppgift. Och genom en förnyad beröring med naturen blir sinnet återigen mottagligare

för nya konstintryck och på det sättet underhålles en evig växelverkan mellan konst och natur.

Det som kommer fram här i konsten, det är det utomordentligt färgstarka och färgrena i vår natur, som äfven bär det svenska slösardraget i sina rika växlingar och bjärta motsatser. Därför spelade valörmåleriets genombrott under 80-talet en sådan utomordentlig roll i vår konsts utveckling, då stoffet här var så gränslöst rikt och studiet oändligt. Det var ju och Fürstenbergs betydelse: att han blef den unga rörelsens förnämste mecenat.

Hvad är det inte för ett rikt, fullt ljus öfver denna *Richard Berghs* Nordisk sommarkväll och hvar i vår konst ha vi en sådan behandling af solljuset. Och hur stark och djup är ej färgen ännu om natten långt inne i skogen i *Bruno Liljefors* "Ufven djupt inne i skogen". Eller hur lyser ej himlen och marken i *Carl Wilhelmsons* "Juniafton". Och det är ändå aftonen, som har råd att kläda sig i dylika färger, men så är det också det underbaraste i världen, den nordiska sommarnattens ljus, som fångslat den ene efter den andre.

Det är också något annat trolskt med den svenska naturen. Det är dess musik. Jag menar ej blott fåglarnes sång och flykt eller skogarnes brus, som kan växa till dånet af en ocean, ej blott bäckens lilla klingande silfvermelodi och de tusen andra ljuden, utan grundtonen i hela naturen, som man kan höra bäst en högsommardag i skogen, då intet rör sig och man hör sin egen själ. Det är naturligtvis innerst inne själens samklang med naturen och det låter närmast som en enda lång, djup, högtidlig klockklang, som ringer in en evig söndag. Det är det mystiska i naturen, som då omhållfver oss. På ett utomordentligt fagert sätt har detta kommit fram i de båda gestalternas försjunkande i den nordiska sommaraftonen i nyssnämnda tafla. Det återfinnes i *Oscar Björcks* porträtt af *Verner von Heidenstam* och får här något af en symbolisk betydelse för skaldens dikt. Det finnes i *Wilhelmsons* juniafton, där den violspelande bonddrängen liksom just spelar landskapets ton, och lätt hörbart i *Liljefors*' "Tjäderlek".

Men det kan här ej vidare bli tal om hvad museet rymmer af framstående värde af svensk, norsk, dansk och utländsk konst. Här och hvar finns det nog på olika områden mindervärdiga ting och personligen får jag bekänna min afsky för "Lefvande begravnen" och min likgiltighet inför de flesta af de väl talrika och väl stora målningarna af Hugo Birger. Men det är klart att en del äfven af den nyare konsten måste få historiskt intresse.

Allt i allt är ett studium af Göteborgs museums konstafdelning en skola för lifvet. Afdelningen arbetar i dag under lyckliga ekonomiska förhållanden, då den förfogar öfver flera fonder, hvilka väsentligen skola användas till konstinköp efter förslag af en särskild inköpsnämnd. Dessa fonder äro:

- B. E. Dahlgrens donation . Kr. 337,000
  - P. Fürstenbergs donation 163,000
  - A. Röhss' donation 200,000
  - R. E. Dicksons donation 24,900
- (Siffrorna äro angifna i rundt tal.)

Det är som synes betydande summor och det stora med dessa donationer är, att museet ej på minsta vis är bundet till någon viss riktning, utan äger fullt fria händer, något som också flerfaldiga gånger visat sina goda frukter. I öfrigt omfattar samlingen enligt en af hr Lagerberg för år 1905 utarbetad kata-

log 626 målningar och 152 skulpturverk, af hvilka alla äro gåfvor eller förvärfvade med donationsmedel.

Då nu utvecklingen nått sådana ståtliga dimensioner, har styrelsen sökt anslag till en ny intendenturfattning, som äfven erhållits. Meningen är då, att konstafdelningen skall skötas af en vetenskapligt bildad fackman, som dessutom är inne i den moderna museitekniken. Det gäller då att bygga vidare på den nyss nämnda katalogen och t. ex. utarbete en beskrifning af konstverken såsom nyligen Karl Madsen gjort det i en katalog öfver äldre taflor i Köpenhamns museum, vidare att söka skaffa handteckningar och reproducerande konst till museet, hvaraf nu finnas blott en ringa början.

I denna elfte timme har det också kommit ett förslag om att flytta hela den naturvetenskapliga samlingen till paviljonger — icke provisoriska — i Slottsskogen, hvarigenom museet uteslutande skulle blifva hemort för den speciellt kulturhistoriska samlingen och för konsten. Hur därmed kommer att gå, det ligger i framtidens knän, men omöjligt är alls icke att vi snart få upplefva en dylik grundlig omgestaltning.

I alla händelser måste man önska museet och dess styresmän att utvecklingen för framtiden måtte ske under lika lyckliga och ljusa stjärnor som den sista tioårsperioden af dess verksamhet.

C. D. Marcus.

Ett elegant tea-room afhölls den 21 februari i Lifgardets till häst officersmess i regementets kasern vid Sturevägen i Stockholm till förmån för gardets sportkassa. Herrarne och damerna, tillhörande Lifgardets till häst officerskår, hade anordnat det synnerligen lyckade tea-room'et med bufet, präktig blomsterförsäljning i den pelarehall, som utgör messens festsal, tom-bola, pepparkaksförsäljning, o. s. v. Kronprinsen, hertigparet af Skåne samt prins Carl besökte tea-room'et.

HVAR 8 DAGS.

HVAR 8 DAGS fotograf af Sklm. VÄRDINNORNA VID LIFGARDETS TILL HÄST TEA-ROOM.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

FRÅN REDAKTIONEN.

Med detta nummer börjar en ny originalberättelse af den genom H. S. D. bekante Allen Macklin, förf. till skildringserien "Gamle Max berättar". För dem som läst dessa föregående berättelser behöfves icke någon presentation — "Gamle Max" är säkerligen en välkommen vän; till dem som icke känna honom och som äro intresserade af skildringar öfver lifvet på hafven, rikta vi däremot den försäkran att "Gamle Max" är en bekantskap att göra. — Med afseende å bilagens format ha vi på begäran och efter öfvervägande redan nu öfvergått till den uppställning som

sedan kommer att tillämpas på romanföljetongen, ehuru i allmänhet med ett blad hvarje vecka.

* * *

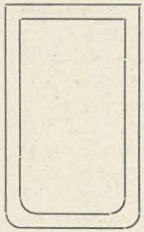
I sammanhang härmed vilja vi nämna, att när detta häfte utkommer är Hvar 8 Dags Litterära Pristäflan afgjord. Tillkännagifvande af resultatet sker i nästa häfte då vi möjligen kunna samtidigt meddela angående romanföljetongs början.

Redan nu vilja vi emellertid förklara, att hvilka öfverraskningar afslutandet af prisbedömningen tilläfväntas än kan komma att föra med sig, ämna vi inskränka oss till ett enbart tillkännagifvande af resultatet, event. åtföljdt af den opartistiske prisdomandes utlåtande.

KONUNG OSCAR I BERLIN.

Under prässläggningen erhålla vi vidstående ögonblicksbild från Konungens vistelse i Berlin.

SVENSKT SÄNDEBUD.

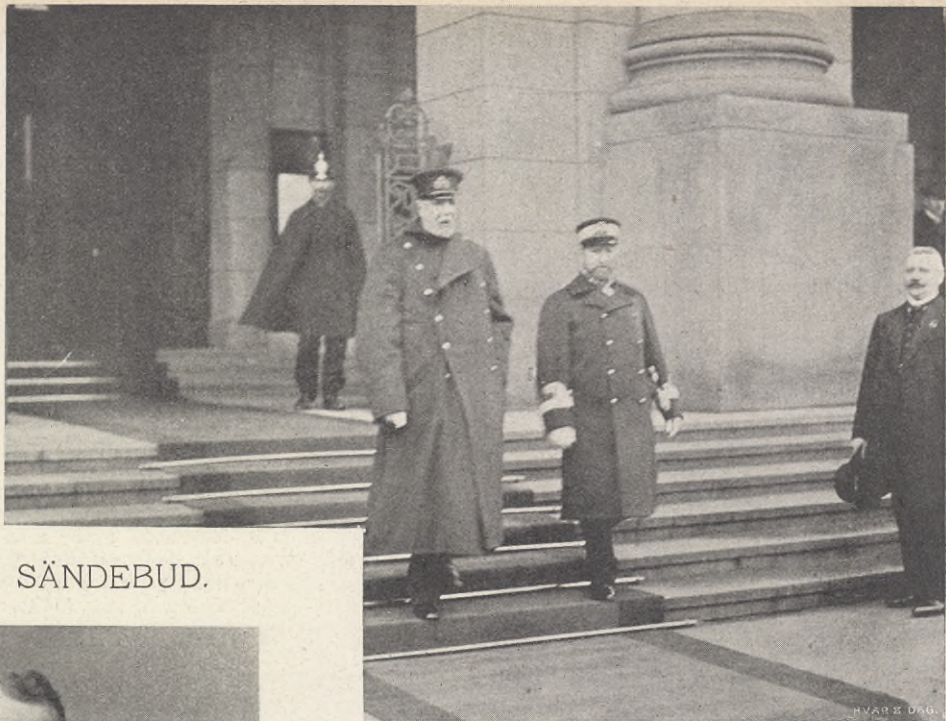
Efter porträtt.

Namn: *Bengt Skjerveparre.*

HERMAN WRANGEL NYUTNÄMND TILL MINISTER I STORBRIITANEN.

Till svensk minister i London har utnämnts svenske ministern i Petersburg grefve *Herman Wrangel*, född 1857 och yngre broder till den bekante skriftställaren, kammarherren, grefve F. H. Wrangel.

W. aflade 1883 kansliexamen, var där- efter attaché vid beskickningarne i Köpenhamn och Paris samt tjänstgjorde som andre och förste sekreterare i utrikesdepartementet. Mångårig legationssekreterare i Paris, utnämndes W. till svensk-norsk minister i Holland och Belgien och flyttades däriifrån 1905 till Petersburg.

Efter fotografi

Namn: *Bengt Skjerveparre*

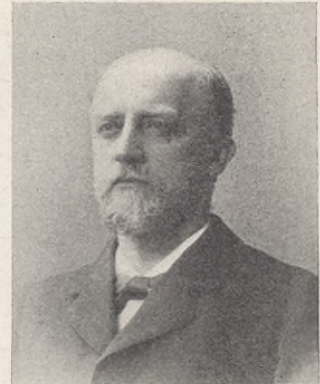
KONUNG OSCAR I BERLIN: H. M:t, åtföljd af amiral Palander, lämnar Kaiser Friedrich-Muséet.

DET HÖGRE ARMÉ- 75-ÅRSJUBILEUM. BEFÅLET.

Foto. HV'AR 8 DAG.

Afsked har beviljats generalmajoren i generalitets reserv frih. *J. Z. Rudebeck*. (Biogr. i årg. IV : 14.)

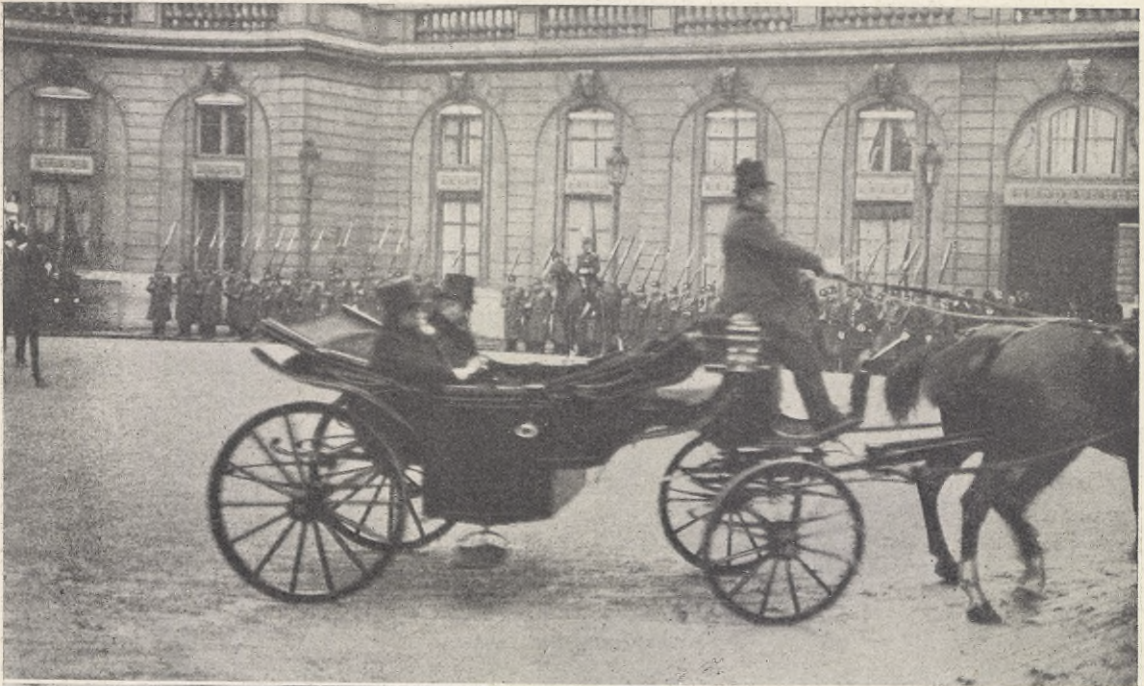

HENRIK HEDLUND.

Den 25 febr. firade *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* sitt 75-årsjubileum med en fäst, bevestigad af ett mycket stort antal inbudna. Hela landets dagspräss har redan meddelat utförliga referat och vi inskränka oss därför till återgifvande af ansvarige utgivaren-hufvudredaktörens porträtt, beledsagadt af en kollektoral hälsning och lyckönskan från H. S. D.

TRONSKIFTET I FRANKRIKE.

FRÅN H. 8 D:S KORRESPONDENT I PARIS.

DEN NYE PRESIDENTEN FALLIÈRES INTÅG I ELYSÉEPALATSET, åtföljd af konseljpresidenten Rouvier.

värfvet att skapa traditionen. Ju enklare, ju simplare förklarade den nya statschefen. Och så kom det sig att man kl. 3,45 e. m. d. 18 febr. 1906 fick se två äldre herrar i päls och hög hatt utanför senatsbyggnaden hoppa upp i en högst ordinär öppen vagn som omsvärmades af ett par afdelningar municipaldister. Det var konseljpresidenten Rouvier som förde republikens nye president till sin boning.

Det var först innanför Elysées portar, framför hvilka så småningom aktningvärda folkskaror samlat sig, som man påmindes om att Frankrikes republik lånat ej så litet af sitt yttre uppträdande ur konungadömet efterlevor. Medborgaren Fallières "intåg" äger rum under militärparad, mellan skaror af lancier och kortbyxade, tricolorfärgade lakejer. Han föres af president Loubet in i Ambassadörsalongen där redan ministrar, talmanskonferenser och parlamentsledamöter jämte de båda presidenternas civila och militära "hofffunktionärer" äro församlade. De båda presidenterna hålla, mycket rörda, hvar sitt lilla tal, trycka de församlades händer och ceremonien är öfver. Och presidenten Fallières börjar sitt septennat med att ohjälpligt bryta sönder det fastställda ceremonieleaf genom att följa sin gode vän Loubet till dennes blifvande hem och ceremonimästaren får glädja sig åt att han åtminstone åker i halfgalavagnen.

Rue Dante är afspärrad, alla fönster fulla af människor och en ohygglig trängsel i angränsande gator. Utanför nummer 5 tronar portvakten i blankskinnskor och hvita handskar. I små grupper anlända ministrar och andra notabiliteter. Man lägger särskildt märke till senatens nya president, Antonin Dubost; om allt går sin gilla gång, lär han ju om sju år ha goda utsikter...

Efter fotografier.
EN NYSKAPAD TRADITION: Presidenten Fallières följer expresidenten Loubet från Elyséepalatset till den senares nya hem vid rue Dante.

En främling som i söndags besökte Paris skulle sannerligen inte kunnat inbilla sig att det var något märkligt å färde den dagen. Fram mot tvåtiden såg man visserligen här och där en folksamling i vinterdiset. Men man upptäckte dem blott om man händelsevis eller å ämbetets vägnar råkade promenera från en liten obetydlig gata, rue Dante i universitetskvarteret, öfver boulevard St Germain, förbi senatspalatset eller borta i Elysétrakten. Och ändå skulle Fallières rida sin allrikesväg till Elyséet från Luxembourgpalatset där han som senatspresident haft sin bostad och president Loubet skulle göra ungefär samma färd fastän i motsatt riktning och ända fram till rue Dante, där han valt sin fristad.

Tidningarne hade haft nog så många bekymmer för hur "maktens öfverlåtande" skulle gå till. Det var ju första gången en president fått på "lagligt" sätt efter slutad tjänstgöring mottaga sin efterträdare och monsieur Fallières hade således fått det ansvarsfulla

Expresidenten mottages af arrondissementets borgmästare som tolkar kvarterets lycka öfver att han täckts hugna dess invånare med sin närvaro. Och traktens handlande som tydligen vilja rekommendera sig för benägen åtanke öfverlämna en buket till madame Loubet och en till monsieur Loubet som emellertid afstår sin till madame Fallières.

Så beger sig presidenten af i dag tillbaka till Elyséet för att börja sitt värf med att utnämna ministär o. s. v. utan att någon människa tyckes tänka på att han finnes till. Men i rue Dante har folket brutit poliskordongerna och belägrar till sent in på natten, långt efter det herr Loubet börjat njuta af den enkle medborgarens af inga statsbekymmer störda sömn, den Loubetska boningen i hopp att få se en skymt af pre-

sidenten af i går. Hela måndagsmorgonen stå nyfikna och fotografer och stirra på nummer 5 till dess att herr Loubet behagar göra sin morgonpromenad. Och prässen meddelar pliktskyldigast president Fallières officiella handlingar men följer — eller hvarför inte — förföljer med en oändlig pietet hvarje Loubets minsta steg eller gest. Det är ju inte att undra på. Presidenter har man hunnit bli blaserad på men en fullgången expresident har det obekantas hela eggande tjusting.

Herr Loubet älskade att säga att han som en annan Cincinnatus skulle efter slutat värf draga sig tillbaka. Den gamle Cincinnatus återvände till sin plog. Den nya Cincinnatus har följt med sin tid: han nöjde sig med att bli medlem i åkerbruksakademien...

VID HEINRICH HEINES GRAF.

FÖR HVAR 8 DAG.

Efter fotograf. *Åttio: Bengt Silfverstam*
HEINRICH HEINES GRAF Å KYRKOGRÄDEN MONTMARTRE I PARIS smyckad på 50-årsdagen efter hans död, den 18 februari.

plats där den störste förmedlaren mellan tysk och fransk kultur hvilar.

Det var som en några och trettioårig man med växlande öden och en ganska rik produktion bakom sig, som Heine 1831 kom till Paris såsom korrespondent för en större tidning. I Tyskland hade utslagen af hans satiriska gemyt hunnit göra honom hatad. Under det att där hans skrifter förbjödos och undertrycktes, samlade han här fort omkring sig en skara beundrare och medarbetare t. ex. Gérard de Nerval. Här afslutade han sina Reisebilder, här skref han några af sina härligaste dikter. Men det var äfven här han tillbringade de långa år af sjukdom och lidande under hvilka han ständigt fjättrad vid bädden

I alla Europas länder har man i dessa dagar mer eller mindre varmt firat lyrikens mästarare *Heinrich Heine*. Själva det Tyskland som ej kunde nog stena den lefvande skalden, som förföljde honom och hans verk med en aldrig sinandehätskhet, har varit färdigt att andligen pryda denne sin store sons graf. Att verkligen göra detta blef Tysklands här bosatta få representanter förunnadt. Heinrich Heines sista hvilstad finnes som sig höfves i Paris. En enkel sten på Cimetière Montmartre utmärker den

dog tum för tum innan han den 18 februari 1856 fick välkomna döden-befriaren. Det är ju till Heines pariserhem Lundegård för oss i "La Mouche" boken om den mystiska kvinnan med den grönstenade ringen som brakte den brutne diktaren ljusa, stilla stunder under det hustrun i rummet intill slamrade och lefde med sina papegojer.

Heines hustru, Mathilde Mirat var ett barn ur franska folkets djupaste led. Som barn hade hon varit valflicka, hon kunde hvarken läsa eller skriva. Heine träffade på henne i en liten skobutik i Paris. Ett vulgärt "kärleksförhållande" utvecklades dem emellan och vanans consacrerade makt band så småningom skalden vid den robusta skönheten och i ett ögonblick, då hans lif stod på spel, vigde han sig vid henne för att hon i den händelse han doge skulle få ärfva honom och behålla hans pension. "dock med det villkor att hon skulle gifta om sig, ty", förklarade han, "jag vill att åtminstone en människa i världen skall beklaga min död; hennes man åtminstone kommer att säga: så synd att den stackars Heine dog; hade han inte det gjort, så hade jag inte nu haft hans hustru."

Yttrandet är karaktäristiskt för deras förhållande. Mathilde var en brutal, retlig och oskolad person, som plågade och slet på Heines nervsystem, och visade den största liknöjdhet för honom, slösande sin ömhet på papegojer, kattor och hundar. Man brukar berätta om hennes förtviflade utrop en gång då Heine var svårt sjuk: "Oh Gud, måtte han inte dö. I går förlorade jag min andra papegoja. Jag skulle verkligen bli alldeles för olycklig om han också doge..."

Att Heine skref poesi hörde hon ju talas om men det var en sak som inte alls intresserade henne, liksom hon inte kunde inse hvad det skulle tjäna till... Att hon var en stor mans hustru beredde henne ingen som helst glädje eller stolthet.

Men alljämt oförstående blef hon hans sjukdoms trogna och ödmjuka vårdarinna, oumbärlig för honom nu då hennes raseri fick gå ut öfver hundar och kanariefåglar och hon reserverade åt honom sin lugna omsorg.

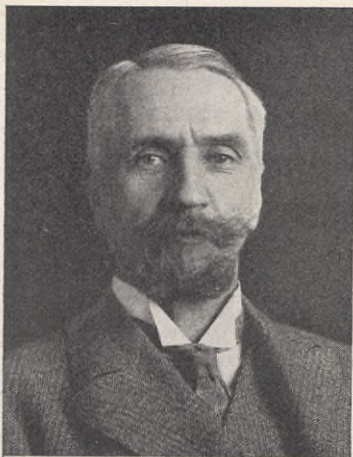
* * *

Frankrikes folk har bättre än Heines franska hustru förstätt att uppskatta hans verk. Under det att fransmännen ställa sig oförstående mot de flesta andra uttryck af der deutsche Geist ha de förstätt att helt tillägna sig Heines af fransk esprit genomträngda dikt och verk, liksom Heine i sitt testamente tackar Frankrike, sitt adoptivfosterland. Tysk skulle han bli, då Tyskland frigtjort sig från preussisk anda.

Artur Svalte.

EN VILLABYGGARE.

HVAR 8 DAG INITIATIFGIVARE.

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

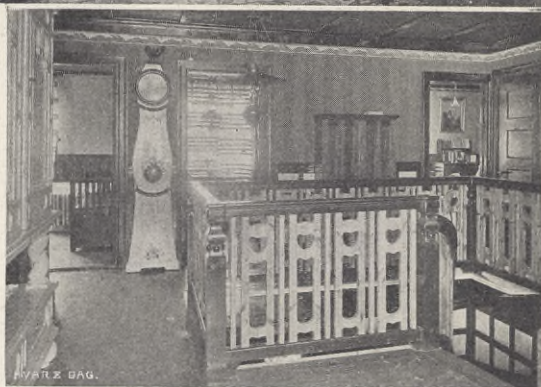
Kitchén: Bengt Skjerveparre.

PORTRÄTT AF KAPTEN ASKER SAMT VYER AF ASKERBO.

— Jag fick genast, sade den bekante arkitekten Flodquist härom dagen på en middag som gafs af f. verkställande direktören för Gefle—Dala järnväg, kapten Asker, nu mera bosatt å Djursholm, där han byggt en präktig villa åt sig själf och äfven villor åt andra — jag fick genast, då jag gjorde kapten Askers bekantskap för en del år sedan och vi resonerade om byggen intryck af, att den mannen kommer att få betydelse för svensk husbyggnadskonst.

H. 8. D:s läsare, åtminstone de som varit tidskriften trogna i flera år, ha sig bekant, huru kapten Asker först kom på idén att bygga praktiska och hemtrefliga villabostäder. Han läste nämligen i numret för den 16 mars 1902 om den af chokladfabrikanten Cadbury i närheten af Birmingham uppförda trädgårdsstaden Bournville som tyckes vara ett mönster i sitt slag med förtjusande en- och tvåvåningsvillor, stora parker, m. m. Hyrorerna äro billiga och mr Cadbury har donerat hela staden till en stiftelse, som förvaltar densamma.

Kapten Asker satte sig genom H. 8. D. i förbindelse med de ledande männen i Bournville, inköpte redan före den 1 april 1902 ett område af 650,000 kv.-fot invid Gefle och lät arkitekt Hallman i Stockholm, den framstående stadsplanläggaren, uppgöra en plan för området. Den ena villan efter den andra uppstod snart i Carlastaden, som ifrågasvarande område heter; själf byggde kapten Asker där åt sig ett trefligt hus i modern stugstil, "Askerbo", hvaraf bilder kunna ses i H. 8. D:s nummer för den 16 aug. 1903.

Kapten Asker bor nu, som sagdt, i Djursholm, i närheten af Stockholm, och han befrämjar äfven där egnahemsidén. Hans nya Askerbo är synnerligen tilltalande med sitt tiotal större och mindre rum, sitt sällsynt praktiska underjordiska departement — där påträffas olika källare och visthus, tvättstuga, mangelbod, lokal för centraluppvärmningen efter, tro vi, kapten Askers eget system, o. s. v. — gästrummen högt uppe i huset äro ovanligt trefliga och de stora vindarne böra tillfredsställa hvarje husmoder. I de minsta detaljer visar sig kapten Askers praktiska anläggning — och man kan endast önska honom all lycka på Askerbo!

Villan är uppförd af firman Nykvist & Hjerpe efter ritning af arkitekten J. Rhodin.

O. R.

STOCKHOLMS FASTA FÖRSVAR.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLÅ.

FÖRENINGEN FÖR STOCKHOLMS FASTA FÖRSVAR,

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm—Olg

hvilken arbete i tysthet är all heder värdt, öppnade den 24 februari i Konstakademiens salar i akademihuset i Stockholm en utställning af *Stockholmiana* — porträtt och byster af kungliga och andra personer, som haft betydelse för hufvudstaden, gamla Stockholmsvyer i olja och gravyr, m. m., — för att genom inträdesavgifterna och ett i samband med utställningen anordnadt lotteri vinna en ökning till sina fonder. Vi visa här en bild från utställningen med den äldsta tafeln med Stockholmsämne, målad 1592, som finnes i behåll. Tafeln tillhör Storkyrkan. Vidare visas vi några bilder af ett par partier i midsalen med konungens och drottningens m. fl. porträtt ehuru å vår illustration något omflyttade.

MÄRKLIG KYRKOBYGGNAD.

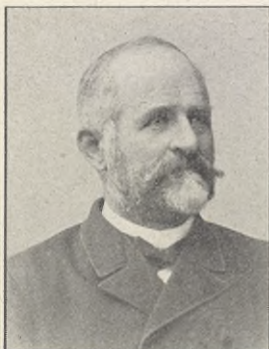

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre Stålm—Gbg

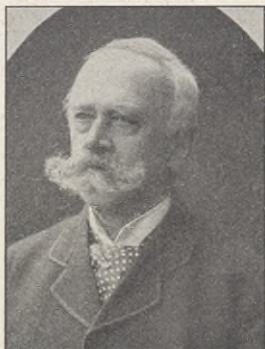
I HAGALUND, den bekanta förstaden till Stockholm, hufvudsakligen bebodd af arbetarefamiljer, som därstädes byggt sig villor, invigdes söndagen den 25 februari af *Ärkebiskopen* en kyrka, uppförd efter rit-

ningar af arkitekten greve Cronstedt och synnerligen smakfull. Den originella altartaflan i gips, framställande uppståndelsen, är af skulptören Eldh och bestod af ståthållaren greve O. Cronstedt.

J. W. FÄGERSKIÖLD.

80 år fyllde den 22 febr. majoren, friherre Johan Wilhelm Fägerskiöld på Stora Liden vid Sköfde. Underlöjtn. vid Skaraborgs regemente 46, afsked 78 med rätt att som major i armén kvarstå.

B. A. J. K. ROSENCRANTZ.

75 år fyllde den 26 febr. kammarherren, godsägaren Börje Axel Johan Kristian Rosencrantz. Officer vid skånska dragon regtet 53, löjtnant 59, ryttmästare 68, afsked 83. Ägare till Gyllebo och Fredriksborg i Skåne.

L. T. STIERNSTEDT.

Öfverstelöjtnanten, frih. Ludvig Theodor Stiernstedt fyllde den 25 febr. 60 år. Stud.-ex. 63, underlöjtnant vid Upplands infanterireg. 65, kapten 84, major 92, öfverstelöjtn. 01, afsked i regtets reserv 03. Led. i Uppsala läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott sedan 86.

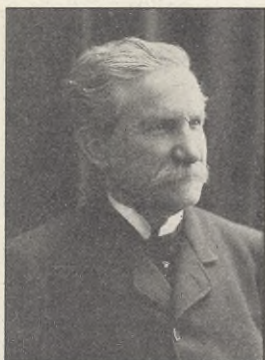
C. E. GRILL.

Kommandanten å Älfsborgs fästning Claës Grill fyllde den 18 febr. 55 år. Stud.-ex. 71, underlöjtn. vid fortifikationen 73, ex. i fortifikationskursen 79, i generalstabskursen 81, lärare å Karlberg 91-96, fortifikationschef i Göteborg 97, major 02, kommandant å Älfsborgs fästn. 04.

J. C. N. BIESERT.

Bruksägaren Johan Christian Nikolaus Biesert fyllde den 17 febr. 75 år. Led. af Riksd. Andra kammare 73-81, af Första kammaren 83-91. Flerårig landstingsman, framstående kommunaltjänst. Delägare i Hansfors pappersbruk samt Lennartsfors och Töckfors trämassfabriker i Vermland.

V. ÖBERG.

Fil. dr. Viktor Öberg fyllde den 25 febr. 60 år. Promoverades till fil. dr. 77. Har sedan 76 varit föreståndare för Jönköpings läns folkhögskola.

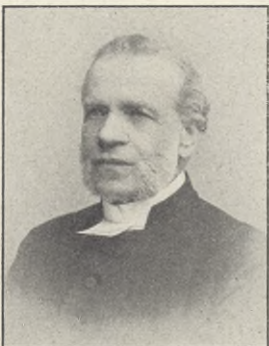
N. F. L. ENGSTRÖM.

Lektorn, fil. dr. Nils Ferdinand Linus Engström vid Alnarp fyllde den 15 febr. 55 år. Stud.-ex. 69, fil. dr. 77, lärare i kemi och mejerihushållning vid Alnarp 83, lektor däreftes 02. Prisdömare vid en hel del landbruksmöten och utställningar.

C. A. E. LUNDBERG.

50 år fyllde den 24 febr. kyrkoherde Carl August Edvard Lundberg. Stud. ex. 83, prästvigd 90, brukspredikant 92, kyrkoherde i Bälinge och Tyrtboga sedan 99.

A. L. NYSTRÖM.

Den 19 febr. fyllde kontraktsprosten, kyrkoherden Anders Nyström 70 år. Stud.-ex. 57, prästvigd 65, kyrkoherde i Hellestad sedan 88, prost i Bergslags kontrakt 02.

J. G. v. HOLST.

Den 15 mars fyller den bekante djurmålaren, kammarherre Johan von Holst i Stockholm 65 år. F. d. major i armén o. ryttmästare vid lifgardet till häst. Agré vid Fria konsternas akademi.

F. V. A. RYMAN.

65 år fyllde den 2 mars häradsh. Viktor Ryman i Karlstad. Stud.-ex. 58, höfrottsex. 63, häradshöfd. 80. Led i civila Pensionskomm 89-94, stadsfullm. i Karlstad under olika perioder 83-04, landstingsman sed. 02. Led. af styr. för Vermlands Enskilda Bank sedan 85, m. m.

E. W. WELANDER.

Öfverläkaren, professor Edvard Welander i Stockholm fyllde den 4 mars 60 år. Född i Vexjö, stud.-ex. 63, med. lic. 71. Sedan sjukhuset S:t Görans öppnande, 88, dess öfverläkare. E. o. professor 96. Statens omb. vid Brüsselkonf. 99-02. Ordf. vid Allm Sv. läkarem. i Sthlm. 97. Led. af K. Vet. Akad. 02.

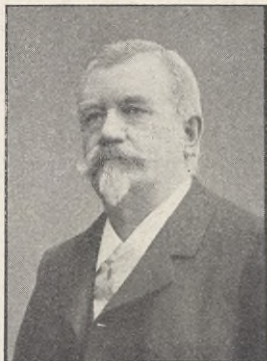

PORTRÄTTGALLERI

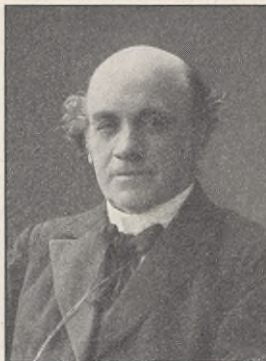
E. H. G. BOHEMAN.

F. d. öfversten Ernst Boheman i Stockholm fyllde den 15 mars 70 år. Und.-löjtnant vid Svea art. reg. 56, öfverste o. chef för Norrl. art. reg. 93, led. af Krigs-Vet. Akad. 95, afsked ur armén 04. Led. af krigshofvreten 90-94. Lärare vid skjutsk. å Drottningholm 71-73, led. i åtsk. komm. o. skjutkommissioner.

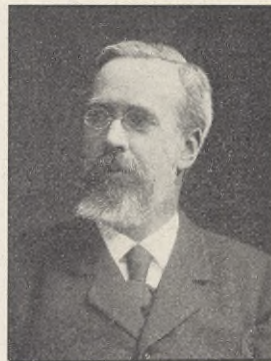
W. HÖFFSTEDT.

65 år fyllde d. 8 mars professorn Wilhelm Höffstedt i Sthlm. Stud.-ex. 61. Lär vid Tekn. Instit. 71-77, lektor vid Tekn. Högskolan sedan 77, öfverlär. vid Tekn. skolan i Sthlm sed. 71, professors n. h. o. v. sedan 02. En mängd utrikes resor i offentliga uppdr. Grundl. o. utgivare af Teknisk Tidskrift.

P. G. EKLUND.

Professorn och domprosten Pehr Eklund i Lund, fyllde den 2 mars 60 år. Stud.-ex. 63, fil. dr 58, teol. dr 93, doc. 73, e. o. professor 82, professor 90, domprost 93. Stadsfullm. 86-93. På förslag till biskop i Visby 85, i Strängnäs 89, i Lund 98.

J. V. BERG.

Professor John Berg i Stockholm fyllde den 2 mars 55 år. Stud.-ex. 69, med. lic. 78, docent i kirurgi vid Karolinska institutet i Stockholm 81, e. o. professor i kirurgi 85, ord. professor sedan 93.

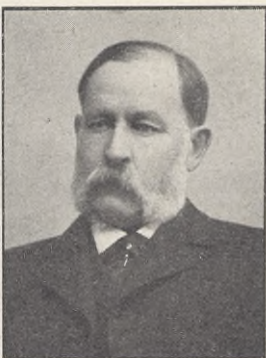
L. A. ANDERSSON. †

Den 7 febr. afled en af Göteborgs äldste borgare, f. handl. Lars August Andersson, 90 år gammal. I sin krafts dagar mycket anlitad med förtroendeuppdrag, var han bl. a. 30-årig ledamot af fattigvårdsstyrelsen och domkyrkorådet. Led. i sällskapet "De fattiges vänner" m. fl.

O. PETERSSON. †

Den 17 febr. afled i Landskrona smedmästaren Ola Pettersson, 77 år gammal. Särdeles framstående i sitt yrke var P. inom handtverkarekåren flitigt verksam. Flerårig stadsfullmäktig o. framst. kommunalman var P. en bland stift. af stad. Handtverksför. och mångårig v. ordf. samt hedersledamot.

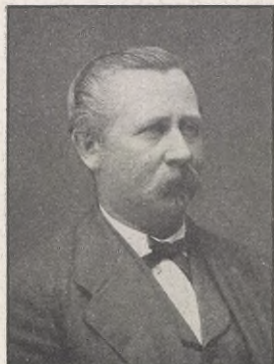
H. MUNKTELL. †

Disp. Henrik Munktell å Grycksbo afled den 21 febr. i Sthlm. Född 41, ingenjör vid Falu Kopparv. 72-87, sedan 87 disp. å Grycksbo pappersbruk. Led. af kyrko- och skolrådet samt kommunalnämnden i Kopparbergs socken. Mångårig landstingsman.

P. LUNDÉN. †

Kyrkoh. i Göteborgs Karl Johans församl. Peter Lundén all. d. 24 febr. Född 49, stud.-ex. 71, prästv. 74, kyrkoherde i Gbg sedan 89. Led. af Riksd. A. K. 90. Ifrig nykterhetsvän var L. flerårig ordf. Gbgs nykterhetsorg. centralkomm. samt led. i en mängd organisationer o. styrelser i Göteborg.

B. H. STAËL v. HOLSTEIN. †

F. d. ryttmästaren Birger Henning Staël von Holstein afled den 14 febr. å Villa Vapnö, Halmstad. Född 30, officersex. 52, löjtn. vid Skånska Husarregt. 60, afsked 62 med ryttmästares n. h. o. v. Innehafvare af Vapnö fideikommiss.

C. U. WIDSTRÖM. †

Den 15 febr. afled i Sthlm, f. d. hofrättsrådet Carl Ulrik Widström, f. 33. Stud. 51, hofr.- o. kameral-ex. 56, adj. led. i Svea hofr. 60. Hofr.-råd 75, afsk. 03. En längre tid ordf. i Ev. fosterl.-stift. o. i dess utsk. f. inländsk o. utländsk mission s. förlagsexp. Led. af Riksd. A. K. för Stockholms stad 87-89.

M. WENNMAN. †

Den 15 febr. afled i Stockholm f. d. byråchefen i telegrafstyrelsen Magnus Wennman, 66 år gammal. Kameral-ex. 63, assistent i telegrafverket 67, öfvering. hos telegrafstyrelsen 83, t. f. byråchef å tekn. byrån 84-87, v. ordf. i dir. öfver telegrafverkets pensionsinrättning 84, byråchef 87, afsked 05.

J. TÖRNBLOM. †

Den 8 febr. afled kyrkoherden Jonas Törnblom. Född 19, stud.-ex. 38, prästvigd 42, kyrkoherde i Ingatorp och Billö sedan 65.

BILDER FRÅN SKILDA DELAR AF LANDET.

Den kanadensiske professionelle konstakaren m:r *Meagher* anlände nyligen till Stockholm och har därstädes i Idrottsparken och på Djurgårdsbrunnsvikens is visat sin vackra konst, med djärfva hopp m. m

* * *

Norrlands Fältridtklubb hade häromdagen anordnat täflingar i Sundsvall och bringa vi en bild därifrån tagen när löjtnant *Wiedesheim* — Paul löper in som förste pristagare i jaktloppet.

* * *

Den 16—19 var i Malmö anordnad en *Rasdufvoutställning*. Prisbedömningen verkställdes af en af Svensk Dufavelsförening för ändamålet hitkallad ornitolog, m:r *C. W. Wicks* från Norwich, England.

HVAR 2. DAG.

H. S. De STOCKHOLMSFOTOGRAF.
M:R MEAGHER.

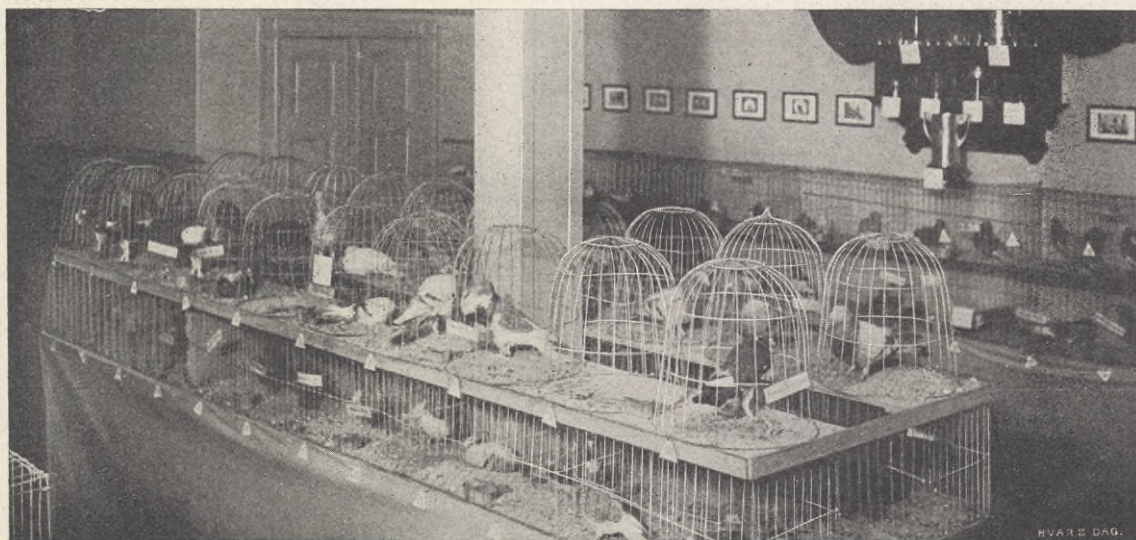
HVAR 2. DAG.

Foto, Segerberg, Sundsvall.

FRÅN NORRLANDS FÄLTRIDTKLUBBS TÄFLINGAR.

Kilich: Bengt Sjöfverparre.

För att undvika delning af den intressanta artikeln om Göteborgs Museum ha vi nödgats låta en hel del annan text och illustrationer stå öfver.

HVAR 2. DAG.

Kjeller fotograf.

RASDUFVOUTSTÄLLNINGEN I MALMÖ.

Kilich: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Skåns-Öbg.